

KOSTI HÄMMÄRÖN RAHASTO

Rymättyläläisen maanviljelijän ja kalastajan tuki lääketieteelliseen tutkimukseen

Kosti Hämmärö nuorena miehenä hevosenostomatkalla.
Kuva www.hammaro.fi.

Rahasto perustuu Kosti Hämmärön Turun Yliopistosäätiölle testamenttaamaan omaisuuteen. Sen tuotosta jaetaan vuosittain apurahoja Turun yliopistossa tehtävään lääketieteelliseen tutkimukseen. Rahasto on perustettu 11.9.2009.

Kosti Edvin Hämmärö syntyi Rymättylässä 15.10.1916 Evert Kosti ja Josefina Ihanelma Hämmärön (o.s. Lindqvist) ainoaksi lapseksi. Perheen sukunimi oli Einonen vuoteen 1918 asti, jolloin se muutettiin Hämmäröksi Kosti isoisän Evert Hämmärön mukaan. Hän oli ostanut Rymättylän Airismaalla sijaitsevan Länsitalon tilan 1891 ja jättänyt sen nuorimman poikansa Evert Kostin omistukseen 1912.

Kosti Hämmärön äiti kuoli 31-vuotiaana 1921 pojan ollessa vain viisivuotias. Poika eli leskeksi jääneen isänsä kanssa kahdestaan Länsitalon tilalla 60 vuotta viljellen yhdessä tilan maita, hoitaen metsiä ja harjoittaen kalastusta.

Sota-aika vaikutti myös Hämmäröiden elämään usean vuoden ajan. Kosti Hämmärö oli liittynyt jo 18-vuotiaana Rymättylän merisuojeluskuntaan, joka antoi vapaaehtoista rannikkotyökistökoulutusta. Hämmärö osallistui kutsuntoihin 1936 mutta joutui keskeyttämään varusmiespalveluksen terveydellisistä syistä. Talvisodan aikana hän toimi Rymättylässä merisuojeluskunnan tehtävissä ja sai ylennyksen suojeluskuntaylimatruusiksi 1940. Jatkosodan alussa Kosti Hämmärö palveli Ahvenanmaalla ja Hangossa ja sai ylennyksen ensin korpraaliksi ja sitten alikersantiksi. Talvella 1942 hän sai siirron Itä-Karjalaan Äänisen Rannikkoprikaatin torjuntakomppanian konekivääriyhmän johtajaksi. Aselevon alkaessa 4.9.1944 Hämmärö palveli

Valamossa, mistä hänet komennettiin vielä Ahvenanmaan suojelutehtäviin, kunnes hänet kotiutettiin marraskuun lopussa. Tunnustuksena palvelustaan isänmaansa hyväksi Kosti Hämmärölle myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali 2001.

Sodan jälkeen uudistuksen tuulet puhalsivat saaristossakin, ja Hämmäröt olivat ensimmäisten airismaalaisten joukossa kehittämässä kotitilaansa. 1960-luvulla Kosti Hämmärö ryhtyi tilanhoidon ohella rakentamaan kesämökkiläisille vuokrattavia vierasvene- ja autopaikkoja Länsitalon tilalle, johon kuului reilu 100 hehtaaria maata ja noin 120 hehtaaria kalavesiä. 1980-luvun puoliväliin mennessä Kosti Hämmärö oli luopunut kokonaan tilan viljelystä ja vuokrannut pellot paikalliselle maanviljelijälle. Hämmärön aloitteesta Länsitalon tilalle laadittiin alueen ensimmäinen ranta-asemakaava, ja eläkepäivinä hän keskittyi loma-asuntojen ja venepaikkojen rakennuttamiseen.

Länsitalon isäntä tunnettiin vaatimattomana ja ahkerana monitaiturina. Arkielämä tilalla oli yksinkertaista, mutta rahassa ei pihistely, kun kotitilalle tehtiin investointeja ja hankittiin uusia koneita. Seurallinen Hämmärö oli aktiivisesti mukana lähiympäristönsä toiminnassa ja piti säännöllisesti yhteyttä muihin kyläläisiin ja loma-asukkaisiin. Sotaveteraanitoiminta, retket sekä ulkomaanmatkat naapurimaihin toivat eläkeläisen elämään mukavaa vaihtelua.

Kosti Hämmärö eli Länsitalon kotitilallaan koko elämänsä paria viimeistä vuotta lukuun ottamatta. Hän kuoli 92-vuotiaana 22.3.2009 ilman lakimääräisiä perillisiä. Hämmärö halusi perinnöllään palvella suomalaista yhteiskuntaa ja edistää nimenomaan arvostamaansa lääketieteen tutkimusta.

Osuuskunta Sigillum / Liisa Seppänen

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on noin 50 miljoonaa euroa.